

talking hands

1.2 Vad behöver jag veta om teckenspråk?

1.2 Vad behöver jag veta om teckenspråk?

1.2. Vad behöver jag veta om teckenspråk?

- introduktion till teckenspråk i allmänhet

- Majetić, Klara. 2018. Uvod u hrvatski znakovni jezik. Diplomski rad. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Tarczay Uzun, Tajana. 2023. Znakuj i ti A1, udžbenik za učenje hrvatskoga znakovnog jezika. Hrvatski savez gluhoslijepih osoba Dodir. Zagreb.

Teckenspråk är ett visuellt språk som uttrycks genom fysiska rörelser istället för talade ord. Språket förlitar sig på synliga signaler från händer, ögon, ansiktsuttryck och rörelser för att kommunicera. Även om teckenspråk främst används av personer som är döva eller hörselskada, används det också av många hörselskadade. Som med alla talade språk har teckenspråk grammatik och strukturregler, och det har utvecklats över tiden.

Idag finns det mer än 300 olika teckenspråk i världen.

1. Teckenspråk är en naturlig och visuell form av språk som använder rörelser och uttryck för att förmedla mening mellan människor. Det finns många myter förknippade med teckenspråk. Vissa kallar det "bara handviftande" eller tror att det är ett talat språk i en annan form, medan andra jämför det med pantomim och tycker att det är lätt att lära sig. Låt dig inte luras!

Teckenspråk är språk i samhället av döva och dövblinda, de har ett rikt ordförråd och detaljerade grammatiska regler, och som sådana är de oberoende av de talade språken. Att lära sig teckenspråk är lika utmanande som att lära sig något annat främmande språk.

Till skillnad från talade språk har teckenspråk en visuell form, och istället för talorgan använder de händer, överkropp, huvud och ansikte för kommunikation.

Bara för att du använder dina händer när du kommunicerar är det inte teckenspråk!

Det är mycket viktigt att du i början av inläringen omedelbart inser att inte varje användning av händer i kommunikation är teckenspråk.

Med tanke på det ökade intresset för att lära sig teckenspråk har vi under de senaste åren märkt en ökning av antalet innehåll på tv och sociala nätverk som presenteras som innehåll på teckenspråk, även om det egentligen är simultan tecken-talkommunikation. Samtidig tecken-talkommunikation är också ett av kommunikationssystemen för döva och dövblinda, men – det är inte teckenspråk!

Så förutom teckenspråk används två andra former av manuell kommunikation: manuella alfabet och simultan tecken-talkommunikation.

Manuella alfabet är ett för långsamt sätt att kommunicera, därför fungerar de bara som ett hjälpmedel i kommunikationen och används för att uttala personnamn, namn på institutioner, tekniska och yrkesmässiga namn och ord för vilka det inte finns några överenskomna tecken eller är mindre kända .

Det finns två alfabet på teckenspråk: enhandsalfabetet och tvåhandsalfabetet.

Simultan tecken-talkommunikation (det så kallade teckentalade språket) är ett visualiserat talspråk. Till skillnad från det ursprungliga teckenspråket följer denna kommunikationsform det talade språkets grammatik, och de icke-manuella tecknen innehåller inte grammatisk information utan tjänar uteslutande till att uttrycka känslor. Samtidig tecken-talkommunikation används oftast av personer som har tappat hörseln efter att de redan behärskat det talade språket och dess grammatik.

Olika länder har olika teckenspråk

En av de vanligaste missuppfattningarna om teckenspråk är att det är universellt.

Teckenspråk är förknippade med en viss nationell dövgemenskap, det vill säga landet eller regionen där de är utvecklade. Så till exempel finns det HZJ - kroatiska teckenspråk, ASL - amerikanskt teckenspråk, slovenska teckenspråk, polska teckenspråk etc.

Teckenspråk uppstår naturligt i samhället vars medborgare använder det.

Hörande säger ofta att det skulle vara mycket lättare för döva och dövblinda om de alla använde samma teckenspråk. Å andra sidan är det intressant att sådana tankar inte förknippas med hörselgemenskapen. Vad tror du ligger till grund för sådana attityder?

International Sign - Under de senaste åren reser döva/dövblinda ofta för att delta i internationella evenemang, vilket har ökat behovet av ett universellt språk, ungefär som engelska är idag för den hörande befolkningen. Internationellt teckenspråk är inte ett språk, det har inga egna grammatikregler, och det har inte heller en ordbok med fasta tecken.

Det är ett kommunikationssystem som möjliggör direkt kommunikation mellan döva från olika länder eftersom det innehåller tecken som är förståeliga för alla, de flesta visuella grammatiska strukturer och inslag av pantomim och kroppsspråk.

Teckenspråk utförs inte bara genom att använda händer.

Teckenspråk utförs inte bara med händerna.

Tecken på teckenspråk skapas av en kombination av fem språkliga parametrar: handform, plats, handflatans orientering, teckenrörelse och icke-manuella signaler.

Det är viktigt att vara uppmärksam på korrekt utförande av alla parametrar av tecknet, eftersom ett fel i bara en av dem kan leda till ett helt annat eller till och med obefintligt tecken.

Teckenutrymme (space)

Teckenutrymme avser det område inom vilket teckning utförs, och det är mycket strikt definierat. Den består av utrymmet lite ovanför huvudet upp till lite under höfterna och från armbåge till armbåge, när armarna är lätt böjda.

Handtecknande utanför teckningsutrymmet är vanligtvis mycket obehagligt och betungande för händer, handleder och axlar.

Dominant och icke-dominant hand

I teckenspråk kan tecken utföras med en eller båda händerna. En hand kallas dominant, oftast är det den man skriver med och i de flesta fall är det högerhanden. Om du är vänsterhänt är det inte nödvändigt att imitera en högerhänt persons rörelser, eftersom det är lika korrekt och förståeligt att signalera med vänster hand.

Ögonkontakt

Det är mycket viktigt att du, innan du "dyker" in i teckenspråkets värld, förstår vikten av att etablera och bibehålla ögonkontakt med döva och hörselskadade. I dövulturen anses att inte få ögonkontakt vara oförskämt och indikerar att du inte är uppmärksam och inte vill delta i samtalet.

Även om hörande personer kan prata utan att titta på personen de pratar med eller som talar, är detta inte möjligt för döva. Därför, när du pratar med en döv eller hörselskadad person, se medundertecknaren i ögonen hela tiden under samtalet. Om du måste titta bort, räck upp handen för att säga åt personen att sluta skriva.

Dövkultur

Med tanke på att den hörande befolkningen ofta uppfattar döva som funktionshindrade snarare än som medlemmar av en språklig minoritet, är det ibland svårt för dem att inse att dövkulturen verkligen existerar.

Att veta att språket är en av de viktigaste bestämningsfaktorerna som bidrar till utvecklingen av en individs identitet, och genom att inse att teckenspråk är originalspråket i dövsamhället, ett språk oberoende av det talade språket, blir det lättare för dig att acceptera att dövkulturen är verklig och att den skiljer sig mycket från kulturen för hörande människor.

För en person som uppfattar sin dövhet som en del av sin kulturella identitet innebär att vara "döv" att vara medlem i en gemenskap som han delar teckenspråk, seder, historia, föreningar och värderingar med.

talking hands

2022-1-IT02-KA220-ADU-000088507

talking hands

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projektet finansieras av Europeiska unionen. Åsikter och åsikter som uttrycks är dock endast författarens/författarnas och återspeglar inte nödvändigtvis de från Europeiska unionen eller European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Varken Europeiska unionen eller EACEA kan hållas ansvariga för dem.